

Leto XVIII.

Štev. 42.

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.
Telefon štev. 73.
Naročnina polletno 20 Din,
četrtletno 10 Din
Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Za odgovor priložite znamko

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Kam plovemo?

Evropa je bila po strašnem dogodku v Marseilleu vsa razburjena in z njo cel svet. Zadnje čase pa se je kar pomirila. Le včasih še prineso časopisi izsledke neumornih francoskih oblasti glede atentatorjev in tako zadevo razčiščujejo radi lastnega ugleda in radi prisrčnega prijateljstva z nami in našimi zaveznici.

Kolikor je mir v javnosti večji, s toliko večjo energijo delujejo pisarne zunanjih ministrstev. V teh pisarnah se kuje usoda nove Evrope. V teh pisarnah se odloča bodočnost narodov. V teh pisarnah pa se kopičijo interesi posameznih držav in narodnosti. Zunanje ministrstvo je pravo zrcalo stanja in potreb države.

Zunanja ministrstva posameznih držav pa niso vladana po eni sami direktivi. Kot zrcalo države in kot zastopnik svoje države ta urad po svojem šefu uveljavlja interese domovine. Po Marseilleu imajo polne roke dela vsa zunanja ministrstva zapadne, srednje in jugovzhodne Evrope. In vprav po tem atentatu so ta ministrstva prav posebno oživila. Z vso silo se razčiščuje pred vsem dvoje vprašanj: vprašanje krivcev atentata in vprašanje revizije meja. To dvoje vprašanj je pa brez dvoma v tesni zvezi. Prav nič manjšega pomena pa ni vprašanje plebiscita v Posaarju, ki naj odloči, ali bo ta 900.000 ljudi obsegajoča deželica ostala samostojna, ali naj se pa odloči za priključitev k Nemčiji ali k Franciji. Evropo pa tlači tudi huda mora gospodarske krize, nerešena so narodnostna vprašanja, oblika bodočih evropskih držav. Cela vrsta vprašanj je, ki jih imajo rešiti pisarne zunanjih ministrstev.

Pisarne zelo tipajo, poizvedujejo in delajo načrte in zaključke. Šefi teh uradov se zbirajo, urejujejo po skupinah in skupno posvetujejo. Nasproti si stojita pred vsem dva tabora: tabor miroljubnih in tabor revizionistov — tabor tistih, ki zahtevajo, naj se ozadje Marseillea razčisti, in tabor tistih, ki razčiščevanje onemogočajo. Tako se za temi pisarnami skrivajo zločinci, ki jih hoče dobiti v roke pest pravice prizadetih držav. Ni še jasno, ali se bo namen razčiščenja marseillskega vprašanja v celoti posrečil, kakor je še manjši izgled, da bi mogle države, ki hočejo dogodek spraviti iz dnevnih razgovorov, da bi te države ta cilj dosegle.

Vprašanje revizije meja kot drugi problem buta na dan z veliko silo. Ta revizija naj bi šla za tem, da se zbero v skupni državi (Nemčiji, Madžarski) vsi sonarodnjaki, ki so trenutno še v drugih državah. Tu je zlasti pereče vprašanje Avstrije, kjer pruski škorenj želi stopiti na Brenner in Karavanke; Madžari pa bi radi posegli na sever, vzhod in jug, torej na ozemlja, ki so se izpod huzarskih kopit po vojni osvobodila.

Vprašanje revizije pa ni samo narodnostnega značaja. Revizionisti niso taki, da bi se zadovoljili z ozemljem, naseljenim po njihovi narodnosti. To so narodi, vajeni vladati drugim narodom. To so narodi, ki žele pošiljati vojne čete daleč v tuja ozemlja. Strast vladanja in

ekspanzivnost njihovega gospodarstva zateva tuja ozemlja in vlado nad njimi.

Mi Slovenci in slično tudi naši sodržavljanji ob Adriji in v Podonavju smo na tem vprašanju zelo prizadeti. Komaj smo se pred leti rešili tuje vlade, že grozi bivši naš gospodar (Nemec in Madžar) z novo vlado nad nami.

In Madžari? Čeprav imajo sami velike narodne manjšine, hočejo vladati nad Podonavjem.

Italija, ta vedno zagonetna država! Italija bi tudi rada nekaj. Rada bi, da bi Nemci ostali daleč na severu, Francozi in Angleži daleč na zapadu. Tako bi ji bilo mogoče z zavezniško Madžarsko vladati v srednji in vzhodni Evropi — na naš račun.

To so veliki problemi, ki jih rešujejo pisarne zunanjih ministrov. Mi smo za tako rešitev, kot jo zahteva pravica, to je, da bi od tega imela koristi tudi naša država. — Zato pozdravljamo misel ministra Beneša, da bomo čuyali mir, kajti tudi v miru se dajo rešiti veliki problemi, da ne bo uničena Evropa.

DELAVSTVO

Socialnost krščanstva

»Vera je opij za ljudstvo«, je zapisal Karel Marx. Dosledno po tem geslu delajo dandanes poborniki Marxovega nauka, tako marksisti kakor komunisti. Z uničenjem vere mislijo prinesiti človeštvu pravo svobodo in socialno enakost — raj na zemlji. Tako napadajo nauk, ki po socialnosti daleč nadkriljuje Marxovega.

Kaj je prav za prav Kristusov nauk? Vzemimo v roke sv. pismo in spise cerkvenih očetov, pa bomo takoj spoznali, da je to edin nauk, ki more prinesiti človeštvu srečo in svobodo ter socialno enakost, po kateri danes hrepeni človeštvo, posebno pa delovni sloji, ker vprav ti najbolj občutijo vso težo današnje kapitalistične in materialistične človeške družbe.

Evangelist Luka opisuje življenje prvih kristjanov: »Vsi pa, kateri so vero sprejeli, so bili skupaj in so imeli vse skupno; posestva in premoženje so prodajali in jih razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval.«

V Apostolskih delih beremo: »Množica teh, ki so verovali, je bila enega srca in duha; tudi nihče ni govoril, da je kaj tega, kar je imel, njegovega, ampak jim je bilo vse skupno.«

Kristus je oznanjal božje kraljestvo, to pa pomeni: »Preporod vsega življe-

nja na temelju neomejene človečanske ljubezni, usmiljenje do vseh slabotnih in grešnikov, neskončno usmiljenje do vseh ljudi, izravnava vseh razlik v bogastvu, skupno delo vseh za vse...«

Apostol Jakob kliče bogatinom: »Bogatini, razjokajte se in tarnajte nad stiskami, ki pridejo na vas. Vaše bogastvo je preperelo in vaša oblačila od moljev razjedena. Vaše zlato in srebro je zarjavelo, in njuna rja bo pričala zoper vas in razjedla vaše meso kakor ogenj. Nabrali ste si zakladov v zlatnih dneh. Glejte, plačilo, ki ste ga utrgali delavcem, kateri so poželi vaša polja, vpije, in klici ženjcev so prišli do Gospoda nebesnih čet. Gostili ste se na zemlji in se naslajali, napasli ste svoja srca na klavni dan...«

Vsi prvi kristjani »so torej živeli skupno, bili so eno srce in ena duša. Nihče ni imel posebne lastnine. Kdor je postal Jezusov učenec, je prodal svoje imetje, izkupiček pa oddal občini.«

Cerkveni oče Barnaba, ki je živel v prvi tretjini drugega stoletja, piše: »S svojim bližnjim moraš živeti v vseh rečeh skupno in ne smeš govoriti o lastnini, kajti če so vam že duhovne stvari skupne, koliko bolj vam mora biti skupno minljivo stvarno bogastvo.«

Sv. Justin Mučenec piše: »Mi, ki smo ljubili — bogastvo in posest — nad vse, žrtvujemo skupnosti vse, kar že posedujemo, in delimo z vsakim, ki je potreben.«

Klemen Aleksandrijski: »Ni tisti bogat, kdor poseduje posest in jo varuje, nego tisti, kdor jo deli.« »Pohlep po denarju je trdnjava greha.«

Origen: »Samo tisti so dobri ljudje, ki so dobri bratje... Vse nam je skupno, razen žen.«

Ambrozij: »Naš Gospod Bog je hotel, da je zemlja skupna last vseh ljudi in da njene plodove uživajo vsi, toda pohlep je zemljo razdelil.«

Avguštin: »Preveč imamo, če si obdržimo več, kakor nam je potrebno. Bodi zadovoljen s tem, kar ti je Bog dal, in od tega si jemlji, kar potrebuješ. Kar je potrebno, je božje delo, preobilje pa je delo človeškega pohlepa. Kar imajo bogatini v preobilju, prinanjkuje potrebnim. Kdor poseduje kaj preveč, poseduje tuje blago.«

Čez vse te besede pa je beseda Kristusova: »Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!«

To je beseda, na katero so prvi kristjani gradili svoje socialne odnose, je pa ta beseda tudi temelj pravične človeške družbe, ki bo prej ali slej morala priti.

Z izpolnitvijo te besede bodo končani vsi razredni boji, kriza, brezposelnost, kapitalizem in sebično odiranje ter zatiranje delovnega ljudstva. Samo na tem temelju bo človeštvo moglo zgraditi nov red, ki bo res za vse osrečujoč.

Tega se dobro zaveda delovno ljudstvo, ki izpoveduje krščanski svetovni nazor. Zato se tudi bori in se bo borilo z vso močjo, da se družbeni red uredi pravično in osrečujoče. Jugoslovanska strokovna zveza, ki zastopa krščanski proletarijat, bo imela pri vseh bojih za delavske pravice pred očmi tudi ta končni cilj — ureditev človeške družbe po

vzoru starokrščanskega socialnega občestva.

Vsak človek, ki mu je na srcu izboljšanje razmer današnjega proletariata, bo moral priznati, da je nauk krščanstva res socialen in da je trden temelj pravični človeški družbi.

Zato nam je nerazumljivo, s kako trdovratnostjo se bori komunizem in marksizem proti veri, kako jemlje ljudem svobodo vesti in uvaja nekak socialistični nauk namesto krščanskega (primer Mexico). Gotovo je, da s takim početjem tira človeštvo v prepad in nesrečo, zakaj kjer ni ljubezni, zavladava sovraštvo in sebičnost — in če bo to sreča za človeštvo, potem je rešitev še nedogledno daleč.

Morda bodo naši marksisti rekli, da so zgornji citati izmišljotina. Da se ne bodo prenačili, jim povem, da so poposneti po knjigi M. Beera, »Splošna zgodovina socializma in socialnih bojev«, ki jo je izdala marksistična »Cankarjeva družba«. Dobro naj jih preberemo, morda se bodo kaj naučili. Morda bodo končno le priznali, da ni pravega socializma brez Kristusove zapovedi: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!

Tone Fajfar.

Zadnja beseda

Na ponovne napade v marksističnem časopisju na našo strokovno organizacijo izjavljamo, da bomo odgovarjali le na tiste članke, ki bodo toliko stvarni in objektivni, da bodo sploh odgovor zaslužili. Gotovo je tudi tovarišem marksistom znano, da hoče delavstvo pred vsem dela, ne pa praznega govorenja in zmerjanja. Po delu bo delavstvo sodilo strokovne organizacije — to smo že večkrat povedali — ne pa po gobezdanju. Ko bo delo opravljeno, bomo pa govorili. Kdor ima pred očmi edino le koristi delavstva, bo porabil svoje sile za nesebično borbo za delavske pravice, ne pa za zlobno napadanje drugih delavskih organizacij. Način pisanja pa, ki smo ga brali zadnje čase zlasti v »Delavcu«, je nedelavski in ne dela časti organizaciji, kateri pisec pripada. Delo!

JSZ Kranj.

Mi duš ne kupujemo!

V Mariboru je bila te dni zanimiva razprava proti Jožetu Vokaču, katerega je tožil radi razžaljenja časti Rudolf Tumpej. Pri tej razpravi so bile izpričane med drugimi zelo pomembne besede Dr. Korošca, ki jih je dejal g. Žebotu, bivšemu poslancu. G. Žebot je poročal dr. Korošču kot šefu stranke, da hoče g. Tumpej privedi organizacijo narcdo-socialistične stranke na Štajerskem v tabor SLS, če zato dobi 25.000 ali 20.000 Din, ki bi jih g. Tumpej rabil za agitacijo ali kak časopis. Dr. Korošec je odgovoril g. Žebotu: »Pojdite mi s tem! Mi duš ne kupujemo! Kdor ni iz srca naš, ni nikdar naš! Mi tudi Judeževih grošev nima- mo! Le povejte to g. Tumpeju!«

Tedenske novice

iz uredništva

Naše gospode dopisnike vljudno naprošamo iz zelo tehtnih vzrokov, da bi nam blagovolili poslati članke najkasneje do srede zjutraj. Obenem prosimo tudi, da nas obveščajo iz vseh krajev Gorenjske o prav vseh važnejših zadevah. Ker še ni poročevalska služba urejena, prosimo, da naši čitatelji to sami izvedejo, da bo »Gorenjec« res zrcalo cele Gorenjske in tako tudi celi Gorenjski pomagal do postavljenih ciljev. Če ni priobčena vedno kaka važna vest, vedite, da pri tem ne zadene krivda uredništva. Vsak večji kraj Gorenjske bi moral imeti svojega poročevalca, ki bi stalno pošiljal poročila. Če vse ne bo zagledalo belega dne, pa pride še vseeno kdaj prav.

Kranj

Zbirka za postavitev spomenika kralju Aleksandru I. Od odbora za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Kranju smo dobili pojasnilo, da se je ta odbor ustanovil že 18. oktobra t. l. in nima za enkrat nobene zveze s kranjsko mestno občino, ki je započela s svojo akcijo za spominsko bolnico kasneje. Ohostoječi odbor želi najprej započeti akcijo z javnim nabiranjem prispevkov in ko bo s tem delom končal, skliče javno anketo, ki bo določila obliko spomenika in ki bo vsekakor dostojno simboliziral hvaležnost in ljubezen gorenjskega prebivalstva do blagopokojnega kralja, narodnega mučenika Jugoslavije. Sicer pa ta cela domoljubna akcija podpira z zbiranjem darov akcijo za spomenik, kot si ga bo narod v svoji hvaležnosti do pokojnega izbral.

Na Oplenac gremo spomladi. Za narodno romanje na Oplenac so iz vseh strani prišle številne prijave, toda večina je izrazila željo, da naj se romanje preloži na spomlad. — Da se ugodni večini članov in prijavitelcem, so združeni borci Jugoslavije to pot romanje preložili na prihodnjo pomlad, nakar se vsi prijavitelci opozorijo. Kdor pa želi iti že letos na Oplenac, naj se pridruži romanju, ki ga priredi letos za 1. december »PUTNIK« v Ljubljani in kjer se dobe vse potrebne informacije.

Modra razzodba.

Oče je izročil sinu posestvo, sebi pa je izgovoril gornje nadstropje. Sin, ki bi bil rad sam stanoval v gornjem nadstropju, mu prigovarja, da naj rajši stanuje v pritličju, ker mu ne bo treba hoditi po stopnicah. Oče se ne uda. Končno ga vrže sin po stopnicah. Pride do tožbe. Sin se izgovarja in skuša prepričati sodnika, da je pravica na njegovi strani. Sodnik ga vpraša: »Ali znate narediti križ?« — »Seveda ga znam.« V imenu Očeta in Sina...« Sodnik ga prekine: »Dovolj. Ali ne vidite, da je »Oče« zgoraj? Prvo nadstropje pripada očetu.«

VINO pristno, po konkurenčni ceni, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ul. 11

Sprehodi Kranjčanov. Kranjčani se radi peljejo na sprehod. Najraje pač v Ljubljano, kjer jih vsled zgovornosti nekateri prav radi poslušajo in jim včasih celo prikimajo, tako je Ljubljancem kranjsko modrovanje všeč. — Včasih pa si Kranjci zamislijo, da bi bilo dobro iti še kam drugam. Takole ob sobotah zvečer naprimer. Takrat je bolj človek svo-

boden. Tudi v gostilni je lahko bolj glasan. Saj je sobota, vino je dobro in krvavice nič slabe. Hitro jih zmanjka; tudi domoljubja tedaj ne zmanjka. Je to domoljubje sicer drugačno kot pred kratkim časom, kaj šele v primeri z onim predvojnim. Je sploh križ s tem domoljubjem in res si je treba beliti glavo, da se ji domoljubje kot uniforma prilaga

Vendar pa, kaj bi bilo če bi šel kdo drugi sedaj v Ljubljano! Tudi Ljubljanci imajo radi klobase, vino — — — — — Tudi pripovedovanje samo bi utegnilo povzročiti apetit: Kaj ne da?

Odbor katoliške akcije v Kranju javlja, da je redni sestanek zopet v četrtek 22. XI. 34. ob 8 uri zvečer v dvorani ljudskega doma. Predaval bo g. profesor dr. Stanko Gogala. — Pridite vsi k zanimivemu in za naš čas tako pomembnemu predavanju.

Podpis — Joško Vařaha — za pris. tolmača za češki in nemški jezik overovlja sres. sodišče v Kranju brezplačno.

Sv. Miklavž že kupuje

IVAN SAVNIK, Kranj

Kakor juhi sol, tako pripada h Kathreiner Kneippovi sladni kavi pravi »Franck«.

Nekatere gospodinje se pritožujejo, češ da se tkanine ne izdelujejo več tako trpežno, kakor pred vojno. Toda te pritožbe so zmotne. Prezgodnjemu razpadanju tkanin so kriva največ pralna sredstva, ki se jih v zadnjih letih gospodinje poslužujejo pri pranju. Tista gospodinja pa, ki pere — perilo s priznanim dobrim MILOM ZLATOROG, se gotovo ne bo pritoževala, da se ji perilo predčasno trga. Kajti ZLATOROG-ovo MILO perila nikdar ne trga, temveč ga še celo krepi s tem, da ga očisti vsake nesnage. ZLATOROG-ovo MILO je res dobro, izdatno, pa — domače. Priporočamo ga!

Aretacija tatu. V roke pravice je prišel tat. Je to 20-letni Rok A. iz Strazišča, tovarniški delavec. Že dolgo časa se je opazalo delovanje tatu po cerkvah, kapelah in drugod. Sedaj pa je dolgo iskani tiček v rokah pravice. Prijeli so ga prejšnji petek v Šiferjevji hiši, ko mu je ugajalo pod streho perilo. Prijeli so ga domačini sami. Orožnikom je dobro znani tiček takoj priznal, da je hotel krasti pri Šiferju, ne samo ob aretaciji, ampak že tudi preje. Prvič je odnesel par moških čevljev. — Mladi tat pa je kradel tudi drugod. Dne 3. novembra si je prilastil perilo in obleko pri perici Mariji Kunsteljevi v Cerkvni ulici, dne 20. oktobra pa moško srajco v veži odvetnika dr. Sabothija. 25. oktobra je

kradel v rožnenski cerkvi, kjer je pobral denar na levem oltarju, ravno tako je pobasal denar iz nabiralnika pred podobno sv. Antona v tej cerkvi, na vernih duš dan je hotel udreti v nabiralnik v župni cerkvi. Sumi se, da je tam to delo že večkrat opravljal, vendar to zanika. Prilastil si je pa tam dne 20. oktobra 2 sveči, ki jih je nato prižgal v rožnenski cerkvi. Spomladi je udril v nabiralnik pri kapelici na kraju gornjega savskega drevoreda. Vendar tam radi ljudi ni mogel vsega pobrati. Zobozdravniku dr. I. Erženu je sunil zlato uro, zlat poročni prstan, zapestnico ter dva ključa vežnih vrat. Tatu je zato spoznala služkinja Langerholceva. Tudi na kranjskem pokopališču je poizkušal srečo. Pred kapelico je pobral iz nabiralnika denar, vendar ga je grobar prisilil, da je denar vrnil. Njemu je ugajal tudi ročni kovčeg, last vzgojiteljice pri tovarnarju Hellerju. Kovčeg seveda ni bil prazen. Ti predmeti so prišli na dan ob priliki preizkave stanovanja. Sedaj bo — upajmo — pred njim nekaj časa mir. Ko bi se posrečilo le vse tatove poloviti!

Primskooo

Grozna nesreča na polju. Dne 13. t. m. se je zgodila velika nesreča, ki je zahtevala žrtev 7-letnega sina posestnika Antona Fendeta p. d. Pstotarja. Kako je prišlo do nesreče? Na polju sta orala 15-letni sin posestnika in konja mu je poganjal ponesrečenec. Ker mu je bilo mrz v roke, je imel vajeti ovite okrog vratu, a roki v žepu. To bi bilo vse v redu, da se niso konji splašili in v velikem galopu zdirjali daleč po polju. Nesrečnega fanta pa so imeli za petami, ovitega v vajeti in ga neusmiljeno bili s kopiti. Razbito mu je tudi eno oko in koža vsa posneta. Kar niso uničili konji, je naredil plug, ki se je vlekel za njim in pa kamenje, po katerem je polzel. Pogled na nedolžnega otroka je bil grozen. Vse telo ena sama rana. Težko nezavestnega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. V tem primeru zopet vidimo, kako potrebna bi bila nekje bližje bolnica, da bi se nudila ponesrečencem hitra pomoč. Ta nesreča naj bo opomin vsem gospodarjem, naj nikar ne dajo živino v roke slabotnim otrokom.

Ali smo mož beseda . . . Pogorišče Marjane Zupan poleg cerkve, katero je kupila sosesa, je še vedno veliko groblje. Kako vpliva to na mimoidoče si vsak lahko predstavlja. Kolikokrat bi že lahko vse to uredili in pospravili, da ne bi bilo na svetu te nesrečne družice »politike«. Slovesno so takrat obljubili, da bodo vse uredili in danes? Birma je že davno minila, a groblja je ostala. Možno je, da sama izgine . . .

V Goliških plazovih. Zanimiva je igra, ne zamudite prilike. Dne 25. novembra jo boste videli na našem odru. Gotovo Vam je še v spominu povest iz Domoljuba.

Vprašanje »kanta«. Pri nas je gospodar, ki nas varuje »kanta«. Tega bi namreč povzročila cerkev in cela vrsta stavb (za mežmarijo se prav dobro ve). Ta gospodar nas »kanta« rešuje s tem, da preprečuje delo. Radi rešenega »kanta« moramo biti seveda mi in zanamci njemu hvaležni.

Izjava. Podpisani preključujem žalitve, ki sem jih izrekel o gospodu Ivanu Novaku. Mihael Celar.

Stražišče

Nekemu Jakobu Steinerju, ki se je pred leti priselil v tukajšnji okoliš in mu je žena preteklo leto umrla na Štajerskem, se je moral odreči cerkven pokop. Dopisnik, ki je pred kratkim prišel v tukajšnjo občino, je mislil, da je to prilika, da pokaže, kaj zna, in se prikupi svojemu gospodarju. Zgraža se v Jutru

nad tem pogrebom, toži o pomanjkanju krščanske ljubezni in pešanju vere, ker se je odrekel cerkven pokop človeku, ki je bil baje miren in dober ter ni storil nikomur nič žalega. — Če je bil miren ali ne, tega mi ne vemo, o tem morejo soditi le tisti, ki so imeli z njim stike in pri katerih je stanoval, posebno oni v Čirčičah, na Bregu, Gor. Savi, Jami in v Bitnju. Cerkveno predstojništvo se mora pač ravnati po cerkvenih predpisih in je moralo imeti že tehtne vzroke, da se se je odločilo za ta korak. — Cerkev ni kak pogrebni zavod, ki priredi slovesen pogreb vsakemu, ki plača, — če tudi je dotičnik živel v nasprotju s cerkvenimi zakoni in niti pred smrtjo v daljši boleznini ni kazal kakega obžalovanja.

— In o pomanjkanju krščanske ljubezni tožijo nekateri ljudje. Kje pa je bila krščanska ljubezen, ko se je hotelo in želelo pred par leti spraviti ob delo in zaslužek vse one, ki so bili drugačnega mišljenja?

Cerklje

Karambol. Občinski delovodja Lapajnetov Julče se je z motociklom ponesrečil. Že po Marijinem zvonjenju je bilo, ko je tega usodnega dne s precejšnjo brzino vozil v smeri iz Vodice proti Cerkljam. Luči ni imel prižgane. Ko je privozil na oni nevarni dvojni ovinek pri hiši posestnika Jakoba Jenka na Sp. Brniku, je, hoteč sekati ovinek na levo, ko je vogal hiše, z vso silo treščil skupaj s krojaškim pomočnikom Petrom Jerajem, ki se je na biciklu vozil iz Zgor. Brnika v Vodice domov. Vse kaže, da je vozil po desni strani in imel tudi luč. Posledice tega srečanja so znatne. Motociklist je treščil na tla ter krvav in nezavesten obležal.

Biciklist pa se je pobral, sedel na kolo in se odpeljal domov, kot bi se nič ne zgodilo. Prišel je krvav domov, pa se ni nič več spominjal, kaj se mu je pripetilo. Rad pretresa možgan ga je zapustit spomin. Vsi trije ponesrečenci so sedaj v domači oskrbi. Julij Lapajne ima tudi močno pretresene možgane. Preiskava bo ugotovila, kdo nosi krivdo za to nesrečo. — Mi smo že opozarjali na previdno vožnjo. To storimo tudi ob tej priliki, da ne bo drugič še hujša nesreča tega ali onega vozača. Posebno še opozarjamo one motocikliste, ki — radi ali neradi — vozijo tod ponoči in utegnejo poleg lastne nevarnosti kaliti še nočni mir.

Šolska. Namesto učiteljice Trtnikove je prišla v Cerklje Albina Malčeva iz Kranja; v Zalog, kjer bo sedaj trirazredna šola, pa Milka Engelmanova (Verčon) iz Ljubljane.

Vodovod. Kako sijajen vodovod imajo srečni prebivci gorenjega dela Cerkelj se kaže posebno v tem deževju, ko ni treba hoditi iz hiše gledat, ali grdež, ampak to lahko ugotoviš že na umazani vodi v kozarcu na mizi. Vodovod je pa le, bo kdo tuči tako še svojeglavno trdil. Vsak ima svoj prav.

Neroden kolesar se je v mraku zaletel v učiteljico gdč. Povhovo in j izpahnil roko.

Srbski narodni pregovori.

Šut s rogatim se ne može meriti. (Kdor nima rogov, se ne more skušati z rogatim.)

Prignječeno jače — sve na više skače. (Čim večji je pritisek, tem hujši je odpor.)

Škofja Loka

Ocena zemljišč. Prejšnjo nedeljo je posebna komisija ocenila svet, ki je bil porabljen za zgradbo nove ceste proti Sušenku. Dober svet, kot travnike in njive, so ocenili celo na tri dinarje za 1 m², gozd in gmajno pa po 50 par. Komisija je bila res prijazna in je v polni meri upoštevala vse želje prizadetih. Zagotovilo se je, da bo odškodnina spomladi plačana.

Predavanje. V nedeljo je predavala v društvenem domu gospa Marija Tsuneko Skušek Kondoo »japonski ženi«. Popoldne ob štirih je bila polna dvorana mladine, ki je z največjo pozornostjo sledila predavanju in skioptičnim slikam. Zvečer ob osmih pa so meščani v obilnem številu prišli poslušati in bili z vsem zelo zadovoljni. Posebno pa so občudovali to gospo zaradi tega, ker se je tako dobro naučila našega govora, vsi navdušeni so jo potem spremljali do njenega stanovanja in jo še dolgo zadrževali z različnimi vprašanji.

Šport. V nedeljo sta kljub dežju odigrala SK Bratstvo iz Jesenic in SK Sora Škofja Loka prvenstveno tekmo z rezultatom 2 : 6. Tekmi je prisostvovalo v zlic tako slabemu vremenu veliko občinstva. Zopet smo videli, da kdor igra samo s silo, da ga ta sila tudi ubije. Sodnik je bil strogo na mestu ter je tudi od gledavcev imel priznanje. SK Sori k njenim uspehom iskreno čestitamo.

Sobotni trg je bil zopet zelo založen. Pripeljali so mnogo zelja, krompirja in druge zelenjave, le sadja je že manj. Kostanj tudi ponehava. Jajc in sirovega masla je dosti na trgu, le denarja manjka, da bi se tudi razprodala.

„Duše“, kmečka igra v treh dejanjih se vprizori v nedeljo ob 8. uri zv. v Društvenem domu. Ker so vloge v dobrih rokah, pričakujemo večjega obiska, zato pripravljamo nakup vstopnic v predprodaji v trgovini Planina, v Nunki ul. Opozorjamo na točen začetek; da ne boste zopet kar celega dejanja zamudili, pridite točno.

Šenčur

Komemoracija devetega novembra je izzvenela v globokem žalovanju za mučeniškim kraljem Aleksandrom I. Tretjič se je Šenčur v neizmerni bolesti poklonil ustvaritelju Jugoslavije, kateremu je pred mesecem uničila življenje krogla izdajalskega emigranta, najetega in plačanega od naših največjih sovražnikov.

Ponavljajna šola se je preselila v kaplanijo, ker je postalo dosedanje šolsko poslopje zdavnaj pretesno. Lansko leto nas je v ta namen obiskala komisija, ki je razmotrivala akutni šolski problem in na katerem mestu naj bi se postavila nova moderna zgradba.

Izpremema posesti. Kadivec Martin, mlekár iz Hrastja, je kupil nedodelano stanovanjsko poslopje na Višnarjevem travniku. Stavba stoji gotovo na najlepšem terenu, saj se v jasnem vremenu iz nje prav dobro vidijo gorenjske planine z belim Triglavom v ozadju. Srečnemu lastniku bo oblivala ljubko domačijo zlatožareča zarja za jutranji pozdrav in za večerno slovo.

Pljučnica sa pojavlja vsled škodljivega jesenskega podnebja. Šolska deca se je morala podvreči zdravniški preiskavi.

Mir okrog cerkve obstoja ponoči že nekaj tednov. Veselimo se prerojenja in upamo v boljše čase.

Bodite oprezn! Zadnje čase oblegajo domove takozvani adventisti iz svobodomiselnih verske skupine, katera razširja krivoverske brošure med nevedno ljudstvo. V svojih religioznih nazorih odklanjajo češčenje Bogorodice, imenujejo papeža — vrhovnega predstojnika 350 milijonov vernikov — za Antekrisja, ne krstijo otrok in ne priznavajo vodstva Kristusove Cerkve. Zaveden katoličan jim bo pokazal vrata.

Začelo se je. Zganili so se domači. Šenčur mora imeti prednost. Sklenili so: Mi bomo otvorili sezono, pa naj se Visočani na glavo postavijo. Vmes pa pritiskajo Hrašani, ki bi radi najprvo krstili dramo »Ljubavi cvet je zamorjen«. Za to predstavo vlada že sedaj veliko zanimanje. Snov igre je namreč vzeta iz znane Jakličeve povesti »Janez z Visokega«. Kakor vse kaže, utegne po letošnjih gledaliških sezijah postati bilanca kulturnega dela zelo aktivna.

Popravek. V zadnji številki je bil priobčen članek »Prelepa je šenčurska fara«. Izjavljamo, da pisec omenjenega članka ni imel namena žaliti dedičev pok. Ivana Graiserja.

Tržič

Vprašanje mitnine. Zadruga čevljarjskih mojstrov za Tržič in okolico je v začetku oktobra 1934 poslala na mestni magistrat v Ljubljani vlogo, v kateri prosi, da bi dohodarstveni urad točno določil, koliko naj se plačuje od posameznih vrst čevljev. Na to vlogo še ni prišlo nobene rešitve. Naši čevljarji in pa nastavljeni dohodarstvenega urada so pa še vedno v nejasnosti, katere vrste čevlji spadajo pod višjo ali nižjo mitnino, vsled česar je stalno prerekanje na mitnici in med čevljarji in ker eni plačujejo manj, drugi več za isto blago in tudi posameznik ne plača vedno enako. Tako je vsa stvar nejasna. V obojestranskem interesu bi bilo, če bi se ugodno rešila vloga pri mestnem magistratu. — Prav bi bilo, da bi se zato zavzel tudi g. poslanec Ivan Lončar, saj se gre za interese zelo številnega stanu v Tržiču, kateri je že itak takorekoč na naru robu propada.

Potrebna popravila. Vsled vednega deževja se podirajo škarpe in oporni zidovi. Na Klanecu je precejšen kos škarpe že dva meseca podrt, pa se nihče ne zmeni za popravilo. Razvaline štrle pokoncu, kamenje leži ob straneh ceste, Slaparjeva hiša pa izgleda kakor invalid. In to na precej prometnem kraju Tržiča. — Drugi del opornega zida se je pa pred par tedni podrl na stezo, takozvani Lojkov graben. Tudi ta podrtija je kar obstala. Če se bo to kar tako pustilo, se bo še več zemlje posedlo, tako bo steza popolnoma zaprta, stroški za popravila bodo močno narastli, ker bo treba precej visoke stene napraviti na novo. —

Naklo

Zopet dva vloma. Koncem oktobra so pri belem popoldnevu vlomili k Boštjanu na Okroglem. Našli so vrata varno nazaj zaprta, pogrešili pa precej denarja, obleke, jajc, zabele i. dr. Vlomilec je napravil kar dober taberh in brez nezgode izginil. — Koncem prejšnjega tedna pa zopet nov vlom pri čevljarjskem mojstru Andreju Vidicu v Naklem. Izginilo je več novih čevljev. Orožništvo preiskuje in nič ne dvomimo, da enkrat le pride na sled zlikovcem. Upamo, da

tega ne delajo domačini, ker bi nas bilo sram pred tako pogostimi tatvinami.

Nalezljiva bolezen. Devet-letni Janko je imel nesrečo, da ga je še majhnega popadel pes. Sledove strahu nosi še zdaj na obrazu. Ker je bila bojazen, da je na njem kaj nalezljivega, so ga iz šole poslali na počitnice. Uradni zdravnik je ugotovil in dal pismeno izjavo, da ni nič nalezljivega in da torej sme brez skrbi hoditi v šolo. Pa vidimo Stankota zopet na neprostovoljnih počitnicah, češ da je in je nalezljivo. Še celo bratce Albin, ki je že v sedmem letu, zavoljo njega ne more v šolo. Čudno res! Stankotu je to prav, staršem pa ni in menda tudi uradnemu zdravniku ne. Zato pa pobezamo, da se zadeva uredi.

Naše pokopališče. Pridite ga občudovat! Pri vходу se boste divili. Starih rož, smeti, plevela na vozove, res, svojevrsten okras! Kaj se res nihče ne bo zmenil za to grdobjo? Sram nas je pred tujci! — Noben dober gospodar oziroma gospodinja ne meče odpadkov pred hišni prag. Iz pokopališča pa! Naj bodo grobovi še tako okrašeni, prvi vtis pred vstopom vse skazi. Radovedni smo, koliko časa bomo še čakali na temeljito očiščenje!?

Iz družine . . .

Ko so v družini odgovornega urednika odmolili večerno molitev, vpraša sinček očeta: Zakaj pa vsakokrat tako čudno pogledaš na sliko — Kibic, drži gobec — ko rečemo: Reši nas vsega hudega, amen? — Sinček, le spat pojdi, kajti ti ne veš, kaj je š?

Velesovo

Evo nas, da ne boste mislili, da Velesovcev ni več, ko so nas priključili k Šenčurju, dasi skoro v vsem težimo na Cerklje, ki so nekoliko bližje. Pošto, trgovine, mesarije, vse imamo v Cerkljah. Nasprotno pa nas s Šenčurjem vežejo že stare tradicije in nekoliko se tudi bojimo, da ne bi prišli iz dežja pod kap; no pa morda bo ta dež ponehal in potem tudi pod »kapom« ne bo več hudo. No, imamo pa menda še dve leti časa za premišljanje; prav pa bi bilo, da stvar ljudje še vzamejo v pretres in se ob dani priliki določno izrazijo.

Adergas je zlata vas, veliko ljudi brez dela živi, menda pa to ni več res, zato pa črto čez.

Res so že razni znanstveniki ugibali o izvoru tega imena, a se določnega še do danes ne ve. Tolmačijo »An-der-gas« ob cesti, oziroma na cesti; bivši samostan je imel veliko delavcev in ti so se ženili, dali so jim stanovanje izven samostana, »ob cesti«. Aii ustanovitelji samostana so bili trije bratje Andeški, gospodje kamenski, lahko se je izoblikoval in Andešarjev Adergas; bilo kakor že, dejstvo je, da se je pri zadnji občinski seji sklenilo, naj radi velikih zmed, ki bi se radi spremembe imena dolgo pojavljale, po možnosti »Adergas« ostane, sicer naj se pa prekrsti v Gornje Velesovo, ker že itak le bližnja okolica hodi v Adergas, iz oddaljenejših krajev pa romajo v Predklošter, a največ v Velesovo.

V novem Gr. Velesovem že imamo starinske znamenitosti, za katere vsa javnost gotovo ne ve. Raziskovalci starin so namreč odkrili skoro prav tak grad, kot je bil svoj čas grad Kamen, le da leži v dolini tik ob cesti in da so temelji in zidovi še prav dobro ohranjeni. Radi povzdige tujskega prometa se nikakor ne more odobravati renovacije te-

ga tako svojevrstnega grajskega zidu, a je že glavni vogal pod »streho«. Le škoda, da ko zapade prvi sneg, ne bomo več mogli občudovati po naši lepi Gorenjski tako redkih znamenitosti.

Pred kratkim se je poročil Anton Gašperlin s Trate. Družico si je izbral iz ugledne Knežč družine v Cerkljah. Da pa Cerkljani ne bi bili oškodovani, smo jim v zameno nenadoma dali preteklo nedeljo svojo najboljšo igralko Manco Zavrl iz Velesovega; pogrešali jo bomo pri naših, čeprav redkih prireditvah. Obema paroma obila sreče!

Gospodarstvo Obrtniški sejem v Ljubljani

Krajevni odbor za obrtniški teden v Ljubljani je dokončal vse priprave za obrtniški sejem. Na tem sejmu, ki bo v treh velikih dvorinah trgovske hiše g. Drogenika na Mestnem trgu (preje Suttner), bodo razstavljeni tipični rokodelski izdelki, ki naj pokažejo pristnost, kvaliteto, okus in umetnost rokodelskega dela. Med obrtništvom iz Ljubljane in vseh krajev dravske banovine vlada za ta sejem veliko zanimanje. Nekateri ne bodo razstavili samo svojih izdelkov, temveč bodo tudi kazali kako se vrši delo: čevljar bo šival in koval gorske čevlje, steklo-graver bo graviral i. t. d. Ker je prostor jako obsežen in lep, aranžman pa v dobrih rokah arhitektov, bo cela prireditev izvedena v taki obliki, da bo prišlo obrtnikovo delo res do veljave. Nekaj prostora je še na razpolago. Interesenti iz Ljubljane in najbližje okolice se lahko še prijavijo nemudoma na Krajevni odbor za obrtniški teden v Ljubljani, Beethovnova ul. 10.

Živahne priprave za „Obrtniški teden“

Po vseh obrtniških centrih Dravske banovine so pričeli okrožni in krajevni odbori za prireditev Obrtniškega tedna z živahnim delom in pripravami. Poedina obrtniška združenja in društva so ustanovila delovne odbore, ki bodo na nedeljo 2. decembra t. l. dopoldne priredila manifestacijske odbore, katerih se udeležijo razen obrtnikov tudi pripadniki drugih stanov n. pr. kmetje, uradniki, delavci, gospodinjje i. t. d., povabljeni pa bodo poleg oblasti tudi predstavniki raznih gospodarskih, kulturnih, narodnih in stanovskih društev. Glavni odbor je naprosil kr. bansko upravo, da dovoli propagandna predavanja o pomenu obrtnega stanu in gesla »Ceni in kupuj domače obrtniške izdelke« tudi po šolah. Izdelani so propagandni lepaki z napisom »Temelj narodnega blagostanja je krepak obrtniški stan«. Ti lepaki bodo na vseh javnih prostorih in po vseh obrtniških delavnicah in trgovinah. Obrtnišvo bo imelo tudi posebne značke, ki predstavljajo nakovalo in kladivo, kar znači, da si je obrtnik sam svoje sreče kovač. V kinematografih bodo opozarjale na obrtniški teden posebne propagandne slike, v radiu pa bodo v teku obrtniškega tedna vsak dan ob 13. uri posebna desetminutna predavanja. Tudi po drugih pokrajinah države so priprave že v teku, tako da je pričakovati, da bo obrtniški teden prireditve, ki bo v vsakem pogledu utrdila pozicijo obrtnišva v javnosti, obrtništvu pa vrnila samozavest, ki so jo težki časi, katere preživlja, že tako zelo omajali.

Obvestilo in vabilo

Redni letni občni zbor Zveze živinorejskih selekcijskih zadrug za pincgavsko govedo, r. z. z. o. z. v Kranju se vrši v ponedeljek, 19. novembra 1934.

v dvorani hotela »Stara pošta« v Kranju ob 9 dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev zborovanja po načelniku;
2. Odobritev rač. zaklj. za l. 1933;
3. Sklepanje o likvidaciji zadruge in izročitvi inventarja;
4. Slučajnosti.

NB. Iz pravil Zveze: § 26. Občni zbor tvorijo delegati včlanjenih zadrug. — Vsak delegat ima na občnem zboru en glas.

§ 29. Občni zbor je sklepčen, ako je navzoča najmanj petina vseh zastopnikov včlanjenih zadrug. Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se na istem mestu po istem dnevnem redu čez pol ure drug občni zbor, kateri sme sklepati brezpogojno.

Za premembo pravil in za sklepanje o razdružbi zadruge se zahteva dvetretjinska večina oddanih glasov.

Navodila vodstva Zveze: Glasovalno pravico na sklicanem občnem zboru imajo samo delegati, ki se izkažejo s pooblastili, ki jim jih bo doposlala Zveza na temelju zadnjega rednega občnega zbora. Pooblastila morajo biti pravilno podpisana po dveh članih načelstva in z odtisom zadrugne štampiljke. Na pooblastilu naj se tudi navede, kako funkcijo zavzema pooblaščen delegat v zadrugi.

Delegati naj po možnosti pridejo vsaj pol ure pred pričetkom občnega zbora na kraj zborovanja, da oddajo svoja pooblastila v pregled in sankcijo.

Prosimo, da vse članice pošljejo polno število pripadajočih delegatov, ki jih je toliko, kakor je za vašo zadrugo doposlanih pooblastil.

Mali oglasi

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Prodajam sani vozne, voz samec, ter kočijo — lahko — vse v dobrem takoj rabljivem stanju. Cene nizke — naslov v upravi lista.

Kupujem, čebelni vosek — voščevino (luščine, suho satje) — po najvišji dnevni ceni. Franc Šink, svečarna Kranj.

Takoj na prodaj več parcel gozda, njiv in travnik. Poizve se pri Legatu, Naklo.

VAJENCA za tapetniška dela sprejem takoj. Bernard Maks, »Stara pošta«, Kranj.

Za jesen in zimo!

Vsak potrebuje res dobre čevlje. Preden se odločite za nakup, oglejte si našo veliko zalogo, — brez obveznosti za nakup. Prepričali se boste v ceni in kvaliteti. Imamo v zalogi vse vrste čevljev: elegantne, za strapac, turistično in šport. — Priporoča se trgovina

„Jadran“
Kranj, Glavni trg

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v Naklem

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, liptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Trziču, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kvaliteti in nizkih cenah!

Usnjarska in čevljarska zadruga

„Runo“

r. 3. 30. 3. v Trziču

priporoča sledeče **lastne** in zato **najcenejše** izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Specialne gojzarje

ročnega izdelka in vse vrste čevljev za sport in smuk kakor tudi snežk in galoš dobite v trgovini

Fr. Strniša, Kranj

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča dela.

Lepo umetno sušeno koruzo

najfinejšo banaško moko, debele otrobe in krmilno moko dobijo člani najceneje pri

Kmetijski okrajni zadrugi v Kranju

NOVO!

Priznano močno blago!

NOVO!

Prepričajte se, da smo najcenejši!

Vsakovrstne pletene jopce, nogavice in druge volnene izdelke za odrasle in otročje v najnovejših vzorcih kupite najboljše ter najceneje iz prve roke pri

Joško Špenko, Kranj Glavni tr. 151

izdelovanje vsakovrstnih pletenin in nogavic
Starejše vzorce odprodajam po lastni ceni!

Tiskovno društvo v Kranju

ima še na zalogi dve knjigi in sicer:

Plebanus Joannes

Spisal Ivan Pregelj. Broširano.

Hči Brezmadežne

Molitvenik. Spisal Fr. Bleiweis, Vezana z rdečo obrezo.

Cena zelo znižana.

Po pošti pošilja samo po povzetju.

Zjutraj se težko prebudite, — zato si **budilko** pri **B. Rangusu** kupite. Solidno Vas postreže prva zlatarska delavnica na Gorenjskem. Ženini in neveste, prepričajte se pred nakupom. Kupujem staro zlato in srebro.

Po nizki ceni dobite

malo rabljeno stiskalnico za furniranje, krožno žago (Bandsäge), valjni oblič (Hobelmaschine).

Istotam se dobijo:

gnojnične sesalke, razpršilci, brzoparni kotli, ki se vzdavajo kot navadni.

Popravljamo vse kmetijske stroje.

„LIV“ kovinsko ind. komanditna družba
Št. Vid nad Ljubljano

Za slabo vreme

vam nudimo snežke in galoše svetovnih znamk **Tretorn in Wudeta** po izredno nizkih cenah. Ne le cena, tudi kvaliteta vas bo presenetila!

Lakaste snežke s šagrin ovratnikom, črne, Din **85**
Ista kvaliteta v fazoni na 3 gumbce, brez manšete **90**
Najfinejše Tretorn, nizke pete **130**

Tretorn rips snežke, črne ali rjave, srednja peta **140**
Iste, patent zapirac **160**

Wudeta snežke na patent zapirac, lak kombiniran z ripsom, črne samo D **120**
Iste vrste, lakaste **135**
Najf. Tretorn, rips **155**

Damški dežni čevlji znamke Tretorn, črn ali rjav rips **D 105**

Tretorn zelo visoke snežke na patent zapirac, rjav ali črn rips **195**

Wudeta moške galoše, zelo dobre kvalitete D **60**
Tretorn **90**

Wudeta otroške snežke:
velikost 22-27 Din 70
28-32 80
33-36 85

Tretorn otroške snežke:
velikost 24-27 Din 90
28-34 100

Wudeta visoke damske snežke na 3 gumbce, črn mat rips, samo **100**

Iste vrste, lak kombiniran z ripsom **115**

Tretorn najfinejše, kroko imitacija **165**

Otroški in damski škornji v veliki izbiri

Tretorn moški snežni čevlji vel. 39-44 Din **180**

Dežniki copate

Ivan Savnik - Kranj

Samoprodaja galoš in snežk znamke Tretorn in Wudeta za vso Gorenjsko

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je naša nepozabna soproga, mama, gospa

Marija Pokoren

soproga posestnika

danes po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo 18. novembra 1934 ob 9^{1/2} uri iz hiše žalosti.

PRIMSKOVO, dne 16. novembra 1934.

Žalujoči:

Slavka, hčerka

Jože Pokoren, soprog